

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2030

Vragen van het lid **Van Hijum** (CDA) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het achterblijven van gemeentelijke investeringen in bouw en infrastructuur* (ingezonden 19 februari 2010).

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 25 maart 2010).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het artikel «Gemeenten blijven achter met crisismaatregelen»?¹ Is het waar dat de gemeentelijke investeringen in bouw en infrastructuur sterk achterblijven bij de € 1,5 miljard die in het kader van het aanvullend beleidsakkoord is toegezegd om de werkgelegenheid in de bouw te stimuleren?

Antwoord 1

Zoals het artikel «gemeenten blijven achter met crisismaatregelen» vermeldt, nemen veel gemeenten maatregelen om de werkgelegenheid in de bouwsector op lokaal niveau op peil te houden. Gemeenten stimuleren de lokale economie door zelf als opdrachtgever te fungeren en zorgen daarmee voor extra bouwproductie en daarmee werkgelegenheid.

In het aanvullend beleidsakkoord is overeengekomen dat gemeenten en provincies naar schatting voor 1,5 miljard aan eigen stimuleringen zullen vormgeven. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om dit (deels) ten goede te laten komen aan de bouwsector en infrastructuur. In 2009 heeft tweederde van de gemeenten maatregelen heeft genomen om de terugval in werkgelegenheid in de bouwsector op te vangen (EIB). Gemeenten trekken in 2009 en 2010 107 miljoen euro uit voor investeringen in woningbouw en 9 miljoen euro in de jaren daarna.

Vraag 2

Kunt u aangeven hoe de werkgelegenheid en de werkloosheid in de bouwsector zich momenteel ontwikkelen? Is het waar dat sinds begin dit jaar een toenemend aantal bouwbedrijven een beroep doet op de deeltijd-WW?² Kunt u aangeven in hoeverre de crisis ten koste gaat van stage- en leerwerkplekken voor jongeren in de bouw?

¹ Podium, Bouwend Nederland, 11 februari 2010.

² Nu.nl, 12 februari 2010.

Antwoord 2

Hoewel de economie als geheel uit het dal krabbelt, wijkt het verloop van de crisis van individuele sectoren af van de nationale trend. Elke sector kent een individueel recessiepatroon. De Nederlandse bouwsector heeft in 2008 ondanks de economische crisis nog een stijging van de productie van 5,8% laten zien. Voor 2009 nam de bouwproductie met 6,9% af. Deze daling komt vooral voor rekening van de sterke daling in het vierde kwartaal van 2009. Het is duidelijk dat de ontwikkelingen in de bouwsector met vertraging de ontwikkelingen in de economie volgen. Voor 2010 verwacht ik daarom dat de bouwsector nog de gevolgen van de crisis zal voelen. Het TNO rapport «Bouwprognoses 2009–2014» voorspelt dat de productie in 2010 nog zal afnemen met 4,3 procent. Als gevolg daarvan zal de werkgelegenheid met 5,2% afnemen in 2010. In 2009 was dat 3,4%.

Echter, ik verwacht dat in 2011 de productie weer zal aantrekken, met als gevolg een licht positieve groei (0,6%) in de werkgelegenheid in de bouwsector (TNO, Bouwprognoses 2009–2014).

Dat de bouwsector juist nu geraakt wordt is ook zichtbaar in de toename van de aanvragen voor deelname in de deeltijd-WW. In de laatste maand van 2009 is er sprake van een forse instroom van werknemers in de bouwsector in de deeltijd-WW, ten opzichte van andere sectoren (zie tabel 2).

Tabel 2. Verdeling over de sectoren, huidige stand en mutatie in de laatste 4 weken.

Tabel 2. Verdeling over de sectoren, huidige stand en mutatie in de laatste 4 weken.

Huidige stand oude en nieuwe regeling samen			Mutatie vanaf 1 januari 2010		
	aantal	aandeel		aantal	aandeel
010 - Metaalindustrie	16576	28,0%	003 - Bouwbedrijf	1335	30,4%
012 - Metaalnijverheid	9661	16,3%	012 - Metaalnijverheid	861	19,6%
044 - Zakelijke diensverlening II	4960	8,4%	010 - Metaalindustrie	233	5,3%
003 - Bouwbedrijf	3319	5,6%	032 - Vervoer, Wegvervoer	220	5,0%
041 - Groothandel I	3185	5,4%	044 - Zakelijke diensverlening II	217	4,9%
017 - Detailhandel en ambachten	2334	3,9%	056 - Schildersbedrijf	173	3,9%
042 - Groothandel II	1780	3,0%	001 - Agrarisch bedrijf	117	2,7%
045 - Zakelijke dienstverlening III	1587	2,7%	048 - Nibv, Steen industrie	117	2,7%
011 - Elektro industrie	1280	2,2%	042 - Groothandel II	104	2,4%
048 - Nibv, Steen industrie	1226	2,1%	017 - Detailhandel en ambachten	101	2,3%

Hoewel de crisis de druk op de beschikbare stageplaatsen en leerbanen in de bouw verder heeft opgevoerd, volgt uit de meest recente Colo Barometer dat over het algemeen nog sprake is van een evenwicht tussen de vraag en het aanbod aan bpv-plaatsen in de bouwsector. Wel neemt het aantal beschikbare bpv-plaatsen voor sommige beroepen sterk af, waardoor het steeds moeilijker wordt om studenten van een leerbaan te voorzien. De verwachting is dat in 2011 de arbeids- en stagemarkt weer aantrekt en er vanwege vergrijzing een toenemende krapte van vakmensen zal zijn.

Vraag 3

Hoeveel extra stage- en leerwerkplekken zijn er inmiddels gerealiseerd door de gezamenlijke inzet van middelen uit sectorale Opleiding en Ontwikkelingen (O&O)-fondsen en gemeentelijke middelen voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid? Wordt de doelstelling van het sector convenant VNG/Bouw (1000 extra plekken) gehaald?

Antwoord 3

De VNG, de bouwsector en UWV-Werkplein volgen de voortgang van de afspraken die zij hebben gemaakt in het sectorarrangement bouw. Op dit moment brengen genoemde partijen de stand van zaken in beeld. Er zijn nog geen cijfers over de realisatie beschikbaar.

Vraag 4

Welke rol gaan de vijf landelijke UWV-brancheservicepunten voor de bouw concreet vervullen bij het vasthouden van personeel voor de sector?³ Welke ondersteuning bieden zij bouwbedrijven die werknemers moeten ontslaan, en welk perspectief bieden zij de betreffende werknemers?

Antwoord 4

De vijf Branche Service Punten Bouw zijn een uitloei van het landelijk convenant getekend door de partijen: Bouwend Nederland, CNV Vakmensen, FNV Bouw en UWV Werkbedrijf. Het doel dat met Branche Service Punten Bouw beoogd wordt is het beter afstemmen van vraag en aanbod binnen de arbeidsmarkt van de bouw. Deze samenwerking tussen Bouwend Nederland, de vakbonden, het scholenveld en het UWV moet op adequate wijze vraag en aanbod in de arbeidsmarkt bij elkaar brengen. Branche Service Punten Bouw ondersteunen werknemers in de bouwsector die met ontslag worden bedreigd. Werknemers die met ontslag bedreigd worden, kunnen zich melden bij deze branche service punten bouw en komen in het traject waarin ze direct van werk-naar-werk worden begeleid. Werkgevers moeten direct melding maken van mogelijke ontslagen – en moeten ook hun vacatures melden bij de branche service punten. Want vacatures zijn er nog steeds: ook in de bouw.

Vraag 5

In hoeverre stellen gemeenten bij aanbestedingen als eis dat een percentage van de loonsom wordt besteed aan stage- en leerwerkplekken, zoals bij de A2-school in Maastricht? Bent u bereid om gemeenten en provincies op deze mogelijkheid te wijzen en ook zelf het goede voorbeeld te geven?

Antwoord 5

Het kabinet heeft de Kamer bij brief van 8 december 2009 (Kamerstukken II, 2009/10, 29 544, nr. 215) en van 28 januari 2010 (Kamerstukken II, 2009/10, 29 544, nr. 225) geïnformeerd over de toepassing van «social return» bij de rijksoverheid. Het daarbij aangekondigde onderzoek zal een actueel beeld geven van de ervaringen bij gemeenten. Omdat gemeenten en provincies goed zicht hebben op de lokale en regionale arbeidsmarkt, kunnen zij «social return» flexibel inzetten bij projecten waar zij de meeste effectiviteit verwachten. Ik ben daarom bereid in de «verzamelbrief» en op de website www.gemeenteloket.szw.nl de aandacht te vestigen op de mogelijkheden van «social return» voor het lokale arbeidsmarktbeleid. Tevens zal ik te zijner tijd de resultaten van het onderzoek via deze gremia onder de aandacht brengen.

Vraag 6

Bent u bereid om in overleg met uw collega's in het kabinet te bezien welke extra inspanningen mogelijk zijn om in 2010 en 2011 geplande investeringen in bouw en infrastructuur te versnellen, zodat er meer banen, stage- en leerwerkplekken behouden blijven?

Antwoord 6

Met het aanvullend beleidsakkoord heeft het kabinet een forse extra impuls aan de bouwsector gegeven. Daarbij bewandelen we verschillende sporen. Het eerste spoor is extra investeren. Het kabinet heeft 2,65 mrd euro vrijgemaakt – bovenop bestaande budgetten – voor maatregelen op het gebied van duurzame economie. Daarmee houden we mensen aan het werk. Een ander spoor is het versnellen en vereenvoudigen van procedures. Daartoe is de Crisis- en herstelwet ontwikkeld, die op 16 maart in de Eerste Kamer is aangenomen en per 31 maart in werking treedt. De Crisis- en herstelwet gaat ook een bijdrage leveren aan behoud van werkgelegenheid. Voorts zijn er specifieke crisismaatregelen voor de bouw getroffen. Dit pakket bestaat onder andere uit maatregelen gericht op de vraag- en aanbodkant en een stimuleringsbudget voor woningbouw. Ik ben van mening dat het Kabinet juist in de combinatie van bovengenoemde sporen, investeringen en procedureversnelling, reeds een stevige inspanning levert om de werkgelegenheid in de bouwsector te behouden.

³ UWV: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen.